
Més de 100 mesures perquè Catalunya s'adapti al canvi climàtic

- El secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat presenta el document base de l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic
- El document planteja diferents mesures per dur a terme fins al 2020 als 11 sectors més fràgils, amb l'objectiu que Catalunya esdevingui menys vulnerable als impactes de l'escalfament global
- L'estratègia proposa mesures de fiscalitat per estimular els sectors a realitzar accions que afavoreixin l'adaptació al canvi climàtic
- També proposa incorporar sistemes d'alerta i comunicació relacionats amb els impactes del canvi climàtic dins dels plans de protecció civil de la Generalitat, com el pla d'incendis forestals o el d'inundacions

El secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat, Josep Enric Llebot, ha presentat aquest matí el document base de l'Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic (ESCAAC), que a partir d'avui se sotmetrà a un procés de participació pública. El document, que està previst que s'aprovi a final d'any, fa una diagnosi exhaustiva de com afectarà el canvi climàtic als sectors més fràgils del territori i proposa més de 100 mesures per esdevenir menys vulnerable als seus impactes.

De fet, Catalunya ja ha constatat la variabilitat climàtica: l'increment de temperatura ha estat d'uns 0,15 °C de mitjana per dècada, al llarg de bona part del segle passat, i de forma més acusada a l'estiu i per a les temperatures màximes diàries. El reflex d'aquests canvis en la temperatura de l'aigua del mar ha estat de 0,35 °C per dècada segons enregistrament a l'Estartit des del 1974. Els canvis sobre les precipitacions, són més difícils d'establir de forma clara degut al nostre àmbit mediterrani, de gran variabilitat pluviomètrica estacional i interanual, a més de la seva característica distribució espacial irregular. Tot i això, i d'acord amb els coneixements actuals, el canvi climàtic accentuarà aquesta variabilitat.

Per això, l'estratègia, elaborada per l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, proposa una sèrie de mesures d'adaptació d'acord amb el grau de vulnerabilitat dels sectors estudiats i d'acord també amb les actuacions que en matèria d'adaptació estan duent a terme altres nacions i estats del món traduïdes a les especificitats del territori català.

La diagnosi efectuada sobre els efectes del canvi climàtic a Catalunya conclou que els territoris més vulnerables són els Pirineus i el Delta de l'Ebre. El primer es veurà

afectat pels augments de temperatura superiors a la mitjana del país i que poden ser superiors als 3°C en un horitzó temporal de finals de segle, tot i que els efectes seran ja evidents en terminis de temps més pròxims (2020-2050). Pel que fa al Delta, l'afectació es notarà pels canvis en el nivell del mar.

Per elaborar l'ESCACC s'han analitzat els 11 sectors i sistemes considerats més vulnerables: aigua, agricultura i ramaderia, biodiversitat, boscos (gestió forestal), indústria i serveis, mobilitat i infraestructures de transport, pesca, salut, sector energètic, turisme i urbanisme i habitatge. Les mesures proposades varien en funció de cada cas (vegeu annex).

Fiscalitat

L'ESCACC planteja mesures de fiscalitat per estimular els sectors a realitzar accions que afavoreixin l'adaptació al canvi climàtic. La mateixa UE proposa a Espanya la necessitat d'avançar cap a una nova fiscalitat que, sense implicar un increment en la seva pressió, sigui incentivadora de canvis de comportament cap a actituds que redueixin els impactes ambientals i on es podria incloure també l'adaptació al canvi climàtic.

En aquests moments, Catalunya només disposa de dos instruments impositius de fiscalitat ecològica: el cànon de l'aigua i el cànon sobre dipòsit de residus urbans. La utilització d'una nova fiscalitat ambiental podria incloure la figura del pagament per serveis ambientals en sectors diversos com el forestal, l'agroramader o el de l'aigua, o bé la implantació d'impostos, per exemple, sobre la contaminació atmosfèrica, la producció termonuclear d'energia elèctrica, l'emmagatzematge de residus radioactius o les pernactacions turístiques.

En tots els casos, aquests ingressos, juntament amb els provinents dels actors i entitats representatives dels diversos sectors i sistemes, haurien de proporcionar els recursos públics necessaris per assolir el finançament adequat que permetés l'execució de les mesures d'adaptació, que en definitiva revertirien en molt casos en una millor solidesa (menor vulnerabilitat) dels mateixos sectors econòmics. Sense oblidar, òbviament, els fons econòmics provinents de la subhasta de drets d'emissió que pertoquen a Catalunya, que estan avaluats en més de 110M€/any al 2012 i que Catalunya ha reclamat en diverses ocasions.

Sistemes d'alerta i comunicació de risc

D'altra banda, l'ESCACC també té en compte els riscos sobre les persones ja que la gran majoria d'estudis relacionats amb el canvi climàtic apunten cap la intensitat dels fenòmens meteorològics extrems: increment de freqüència i d'intensitats de períodes de sequeres, inundacions, ventades i onades de calor.

Per això, l'estratègia considera que els actuals plans d'emergències de Protecció Civil (INFOCAT per incendis; INUNCAT per inundacions; NEUCAT per nevades; ALLAUCAT per risc d'allaus; i també el POCS que preveu els efectes de les onades de calor sobre la salut) són el marc idoni per incorporar els fenòmens meteorològics extrems causats pel canvi climàtic. En aquest sentit, els diversos plans haurien d'incloure un llistat de mesures pràctiques assumibles pels diversos actors implicats i, sobretot, d'acord amb la realitat territorial i local on s'espera el fenomen extrem.

Els altres països i regions

Per elaborar l'ESCACC, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic ha recopilat també les experiències d'altres països i regions, alguns dels quals ja han redactat i aprovat normativa jurídica específica per a les polítiques de canvi climàtic. Pel que fa al tractament de l'adaptació al canvi climàtic, les diverses normatives recullen estratègies diferents: Québec focalitza la normativa d'adaptació a la gestió i protecció dels recursos hídrics; Suècia determina la vulnerabilitat de la societat sueca als impactes; Escòcia estableix la presentació i aprovació al Parlament d'un Programa d'Adaptació al canvi climàtic, així com una estratègia d'usos del sòl; i el Districte Federal de Mèxic regula els objectius, el pressupost, els escenaris de vulnerabilitat, les actuacions prioritàries i la participació social per a fer possible l'adaptació, per posar-ne uns exemples.

En el cas de Catalunya, el conseller Recoder va anunciar recentment, i el Govern hi va donar llum verd la setmana passada, la tramitació aquesta legislatura de la Llei catalana del Canvi Climàtic, la qual haurà d'incorporar les mesures que plantegi l'Estratègia.

Podeu consultar el document íntegre de l'ESCACC a:

http://www20.gencat.cat/docs/canviclimatic/Home/Politiques/Politiques%20catalanes/Ladaptacio%20al%20canvi%20climatic/Proces%20ESCACC/docs/ESCACC%20versio%20juny_2.pdf

Pla de mitigació, l'altra cara de la moneda

L'ESCACC és un document complementari al [Pla de mitigació del canvi climàtic](#), que ja es va elaborar per al període 2008-2012. El canvi climàtic es un fenomen irreversible al qual cal fer-hi front tant des de la vessant de la mitigació, a través de les polítiques de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, com de l'adaptació. Tant important és intentar reduir l'avanç del fenomen, com treballar per adaptar-nos a una nova realitat.

25 de juny de 2012